

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2234

Vragen van het lid **Pechtold** (D66) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *de situatie van de mensenrechten in Honduras* (ingezonden 24 maart 2010).

Antwoord van minister **Verhagen** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 14 april 2010).

Vraag 1

Hoe karakteriseert u de situatie van de mensenrechten in Honduras sinds de nieuwe president Perfirio Lobo in januari 2010 is aangetreden? Kunt u uiteenzetten of uws inziens de nieuwe regering in staat is gedegen overheidsgezag te laten gelden en een einde maken aan de hoge criminaliteit?

Antwoord 1

President Lobo wil Honduras weer op de been helpen, na de staatsgreep van juni 2009 en de nasleep vandien. Hij toont zich goed bewust van het belang van versterking van de rechtstaat, en verzekering van de grondrechten. Hij toont zich tevens er van bewust dat het buitenland op deze aspecten let, alvorens de betrekkingen met Honduras te normaliseren en de investeringen te hervatten die het land naarstig nodig heeft om te herstellen van maandenlange crisis en isolatie.

President Lobo's Nationale Partij won een meerderheid in het parlement, wat hem de kans geeft maatregelen door te voeren.

Uit gesprekken met NGO's en mensenrechtenorganisaties in Honduras blijkt dat de situatie van de mensenrechten precair is. Een deel van deze organisaties heeft geen vertrouwen in de nieuwe president of vreest dat hij – ook al zou hij willen – niet bij machte zal zijn de situatie te verbeteren. Corruptie onder politie, bedrijfsleven en de militairen is wijdverspreid en de staatskas is leeg.

De omstandigheden waarin het land verkeert leiden ertoe dat de drugscriminaliteit om zich heen grijpt. De minister voor veiligheid, Óscar Álvarez, wil wel schoon schip maken binnen het politiekader. In hoeverre hij daarin slaagt zal bepalend zijn voor de bereidheid van de EU om met Honduras een omvangrijk programma te hervatten ter verbetering van gedrag en respect voor grondrechten door politie- en andere overheidsdiensten.

Vraag 2

Wat is uw reactie op de moord op rechter Olga Laguna, die plaatsvond op 3 maart 2010? Bent u van mening dat dit kan worden gezien als een doelbewuste poging het justitieel apparaat te verzwakken?

Antwoord 2

Deze gebeurtenis geeft aanleiding tot zorg, temeer daar deze plaatsvond na het aantreden van de nieuwe president. De moord op de rechter Olga Laguna weerspiegelt de onveiligheid, de stijgende criminaliteit, en de nog altijd bestaande straffeloosheid in Honduras. Omdat er geen duidelijkheid bestaat over de precieze achtergrond en mogelijke motieven voor de moord, kan ik niet beoordelen of het hier een doelbewuste poging betrof het justitieel apparaat te verzwakken. Dat evenwel dit effect wordt tweegebracht, is aannemelijk.

Vraag 3

Op welke wijze ondersteunt de Nederlandse ambassade in Costa Rica (onder wiens taakgebied Honduras ressorteert) de verbetering van de mensenrechten? Werkt de Nederlandse ambassade met mensenrechtenorganisaties in Honduras samen?

Antwoord 3

De Nederlandse Ambassade in Costa Rica werkt actief samen met mensenrechtenorganisaties in de regio Midden-Amerika en in Honduras zelf, ter bevordering van respect voor de mensenrechten, en ter versterking van de positie van hen die ter plaatse voor mensenrechten opkomen. Met financiering uit het Mensenrechtenfonds steunt de ambassade momenteel een viertal projecten in Honduras, te weten:

Organisatie: Centro de Investigación y Promoción de los Derechos Humanos (CIPRODEH)

Doelstelling: Bevorderen van samenwerking tussen de bevolking en de overheid om een beleid van integrale openbare veiligheid te ontwikkelen, en systematische kennis op te bouwen m.b.t. geweld. Oogmerk is het versterken van de capaciteit en kwaliteit van het justitiële apparaat en institutionele versterking van NGO's en universiteiten, werkzaam op dit gebied.

Organisatie: Centro de Derechos de Mujeres (CDM) en Centro de Estudios de la Mujer Honduras (CEM-H)

Doelstelling: Het bestrijden van straffeloosheid en verbetering van toegang van vrouwen tot justitie in Honduras.

Organisatie: Centro de Prevención Tratamiento y Rehabilitación de las Víctimas de Tortura y sus Familiares (CPTRT)

Doelstelling: Bijdragen aan vermindering van schendingen van fysieke integriteit, verandering van schadelijke praktijken, en sancties tegen personen die misbruik maken van hun autoriteit jegens gedetineerden. Tevens beoogt het project meer samenwerking te bevorderen tussen justitie en het maatschappelijk middenveld, alsook het geven van training aan vertegenwoordigers van justitie.

Organisatie: COFADEH, mede-uitvoerders: CPTRT en ACI Participa

Doelstelling: Versterken van de positie van mensenrechtenverdedigers in Honduras, het beschermen van hun fysieke integriteit en het verzekeren van een effectieve uitvoering van hun werk. Daarmee hopen de projectuitvoerders te bereiken dat de staat de verdedigers van mensenrechten in Honduras de bescherming biedt die nodig is.

Binnen het fonds voor algemene ODA-activiteiten (het voormalige PKP-ODA) financiert de ambassade een zestal kleine maar waardevolle NGO-projecten in Honduras, te weten:

Organisatie: Colectivo Violeta

Doelstelling: in kaart brengen in welke mate de mensenrechten van homoseksuelen of transseksuelen in Honduras geschonden worden; opleiden van vertegenwoordigers van de homoseksuele en transseksuele gemeenschap in mensenrechten, SRGR en (preventie van) HIV/Aids.

Organisatie: Griton

Doelstelling: Voorlichting over SRGR en HIV/Aids aan jongeren door middel van straattoneel.

Organisatie: Cattrachas

Doelstelling: Bestrijden van straffeloosheid en de discriminatie van de LGBT gemeenschap in Honduras. Bescherming van een transseksueel, getuige in de rechtszaak tegen de politieagent die haar heeft mishandeld.

Organisatie: Via Campesina

Doelstelling: Verminderen van geweld tegen plattelandsvrouwen en voorlichting over SRGR rechten.

Organisatie: FUNDECY

Doelstelling: Voorlichting over SRGR en HIV/Aids aan jongeren 12–25 jaar in het departement van Yoro.

Organisatie: CEM-H.

Doelstelling: Het versterken van de vrouwenrechten (inclusief SRGR) van gedetineerden uit de vrouwengevangenis la Penitenciera Nacional Feminina de Adaptación Social (PNFAS) en de vrouwelijke gevangenen uit het Centro Penitenciario de Municipio de La Paz.

Vraag 4

Welk beleid voeren de EU-landen in Honduras ten aanzien van de mensenrechten, nadat de EU op 26 september 2009 besloten heeft de diplomatieke posten weer te gaan bezetten?

Antwoord 4

De EU-ambassadeurs en de vertegenwoordiger van de Europese Commissie ter plaatse zijn in overleg, onderling en met de nieuwe regering, om te bezien in hoeverre en op welke voorwaarden de EU-programma's voor Honduras kunnen worden hervat.

Vraag 5

Bent u bekend met het rapport van de internationale organisatie Human Rights Watch over de moorden op transgender mensen in Honduras?¹
Bent u bereid de aanbevelingen van dat rapport in uw beleid ter harte te nemen en daar ook bij de EU-partners op aan te dringen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Ja. Nederland neemt de aanbevelingen van dat rapport ter harte. De Nederlandse ambassadeur heeft het betreffende rapport aan zijn EU-collega's gestuurd en de aanbevelingen onder hun aandacht gebracht. Tevens heeft hij de Minister van Veiligheid, verantwoordelijk voor de politie eveneens op dit rapport gewezen en verzocht om zijn interventie. Tenslotte financiert Nederland een project die specifiek betrokken is bij de bescherming van de getuige in kwestie, waar in het rapport naar verwezen wordt.

Vraag 6

Hoe reageert u op de publicatie² dat er in 2009 in Honduras 380 vrouwen zijn vermoord, een stijging met 37% in vergelijking met 2008? Welke rol is er weggelegd voor de Nederlandse ambassade en de EU-landen om mee te werken aan het herstel van gezag, bestrijding van de wetteloosheid en de bescherming van vrouwen en seksuele minderheden?

Antwoord 6

Ik ben zeer verontrust over de toename van «femicidios» in Honduras. De Nederlandse ambassade ondersteunt projecten van NGO's die werken aan de bestrijding van de straffeloosheid en de bescherming van vrouwen en seksuele minderheden.

Nederland volgt de ontwikkelingen op mensenrechtengebied nauwgezet en laat niet na om de Hondurese autoriteiten bilateraal, in EU-verband en VN-verband te wijzen op hun internationale verplichtingen. De EU en de regering van Honduras bekijken in hoeverre het mensenrechtenprogramma kan worden hervat.

¹ Human Rights Watch, 29 mei 2009: «Not worth a penny».

² Honduras Weekly, 18 februari 2010.